



UvA-DARE (Digital Academic Repository)

**Rb. 's-Gravenhage (vzr.) (zaaknr. 403600 / KG ZA 11-1119, LJN BT6781:
[gerechtsdeurwaarders & notariaat vs OPTA])**

van Eijk, N.A.N.M.

Publication date

2012

Document Version

Final published version

Published in

Computerrecht

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Eijk, N. A. N. M. (2012). Rb. 's-Gravenhage (vzr.) (zaaknr. 403600 / KG ZA 11-1119, LJN BT6781: [gerechtsdeurwaarders & notariaat vs OPTA]). 7. Case note on: Rb. 's-Gravenhage, 27/09/11 *Computerrecht*, 2012(1), 37-41.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Computerrecht 2012/7: Voorzieningenrechter wijst verzoek af van beroepsorganisaties van deurwaarders en notarissen om OPTA te gebieden een langere ...

[Klik hier om het document te openen in een browser venster](#)

Instantie:	Rechtbank 's-Gravenhage (Voorzieningenrechter)	Datum:	27 september 2011
Magistraten:	mr. R.J. Paris	Zaaknr:	403600 / KG ZA 11-1119
Conclusie:	-	LJN:	BT6781
Noot:	N.A.N.M. van Eijk	Roepnaam:	-
Brondocumenten:	Uitspraak, Rechtbank 's-Gravenhage (Voorzieningenrechter), 27-09-2011		

Wetgeving: (art. 2.1, 2.2, 18.15 Telecommunicatiewet; art. 2 Besluit elektronische handtekeningen; Regeling elektronische handtekeningen; art. 3:2 en 3:4 Awb)

Brondocument: Rb. 's-Gravenhage (vzr.), 27-09-2011, nr 403600 / KG ZA 11-1119

Essentie

Voorzieningenrechter wijst verzoek af van beroepsorganisaties van deurwaarders en notarissen om OPTA te gebieden een langere overgangstermijn te hanteren voor het gebruik van door Diginotar uitgegeven certificaten.

Partij(en)

Vonnis in kort geding van
in de zaak van

1. het openbaar lichaam
DE KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN
GERECHTSDEURWAARDERS,
gevestigd te 's-Gravenhage,
2. het openbaar lichaam
KONINKLIJKE NOTARIELE BEROEPSORGANISATIE,
gevestigd te 's-Gravenhage,
3. de stichting
STICHTING NETWERK GERECHTSDEURWAARDERS,
statutair gevestigd te 's-Gravenhage, kantoorhoudende te Baarn,
4. [eiser sub 4],
notaris te [vestigingsplaats 1],
wonende te [woonplaats 1],
5. [eiser sub 5],
gerechtsdeurwaarder te [vestigingsplaats 2],
wonende te [woonplaats 2],

eisers,

advocaat mr. M.H.S. Verhoeven te Rotterdam,

tegen

het openbaar lichaam

COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT,

gevestigd te 's-Gravenhage,

gedaagde,

advocaat mr. G.A. van der Veen te Rotterdam.

Uitspraak

Partijen zullen hierna worden aangeduid als enerzijds 'eisers' (voor zover gezamenlijk bedoeld) en anderzijds 'OPTA'.

1. Het procesverloop

Eisers hebben OPTA op 24 september 2011 doen dagvaarden om op 26 september 2011 te verschijnen ter zitting van de voorzieningenrechter van deze rechtbank. De zaak is op die datum behandeld. Op 27 september 2011 is door middel van een verkort vonnis uitspraak gedaan. Het onderstaande vormt daarvan de uitwerking.

2. De feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van 26 september 2011 wordt in dit geding van het volgende uitgegaan.

- 2.1. Eisers sub 1 en 2 houden zich bezig met de bevordering van een goede beroepsuitoefening door hun leden (gerechtsdeurwaarders, respectievelijk notarissen) en hun vakbekwaamheid.

- 2.2. De taken van OPTA zijn
- (i) het houden van toezicht op de post- en telecommunicatiemarkt,
 - (ii) het houden van toezicht op de naleving van wet- en regelgeving op het gebied van telecommunicatie en postdiensten,
 - (iii) het optreden als arbiter en
 - (iv) het uitgeven van nummers en registreren van aanbieders van post- en telecommunicatiediensten.
- 2.3. Een 'gekwalificeerd certificaat' betreft een (digitaal) certificaat dat is afgegeven door een certificatieinstantie in de zin van artikel 18.15 lid 1 Telecommunicatiewet ('Tw'). Door middel van zo'n certificaat is het mogelijk om rechtshandelingen te verrichten waaraan de wet de eis van ondertekening stelt, zonder dat een 'fysieke' handtekening wordt geplaatst. De eigenaar van een dergelijk certificaat kan daarmee dus aantonen dat hij is wie hij beweert te zijn.
- 2.4. Diginotar B.V. (hierna 'Diginotar') stond — op de voet van het bepaalde in artikel 2.1 lid 5 Tw — vanaf 18 november 2003 bij OPTA geregistreerd als dienstverlener die gekwalificeerde certificaten aanbiedt of afgeeft aan het publiek.
- 2.5. Sedert enige jaren vindt het rechtsverkeer tussen enerzijds notarissen en gerechtsdeurwaarders en anderzijds het Kadaster (vrijwel) volledig digitaal plaats. In dat kader maken de notarissen en gerechtsdeurwaarders voor wat betreft de inschrijving van notariële akten respectievelijk beslagen gebruik van door Diginotar aan hen uitgegeven gekwalificeerde certificaten, welke zijn verstrekt in de vorm van een 'hard token' (pasje, dan wel USB-stick).
- 2.6. Ten behoeve van de aan haar verbonden gerechtsdeurwaarders heeft eiseres sub 3 op 17 april 2009 een overeenkomst gesloten met Diginotar ter zake van de levering van gekwalificeerde certificaten voor de duur van vier jaar.
- 2.7. Op basis van een door Fox-IT B.V. verricht onderzoek heeft OPTA — onder meer — het volgende geconcludeerd:
- in juni 2011 hebben onbevoegde derden (zogenaamde 'hackers') de (administratieve) rechten verkregen van de Windows-domeinserver van Diginotar;
 - aan de hand daarvan konden die derden toegang krijgen tot verschillende servers van Diginotar;
 - op de server die door Diginotar wordt gebruikt voor de aanmaak en uitgifte van gekwalificeerde certificaten zijn sporen aangetroffen van 'hackeractiviteiten', hetgeen betekent dat een onbevoegde derde actief is geweest op die server;
 - op grond daarvan is de integriteit van de gegevens op die server niet meer te garanderen;
 - twee serienummers van certificaten op die server kunnen niet worden gekoppeld aan vertrouwde certificaten;
 - niet kan worden uitgesloten dat die serienummers zijn gekoppeld aan ten onrechte uitgegeven (valse) certificaten;
 - op de server die door Diginotar wordt gebruikt voor de aanmaak en uitgifte van gekwalificeerde certificaten is geen antivirus software aangetroffen;
 - op 1 en 2 juli 2011 is gedurende de nachtelijke uren ingelogd op die server en is gewerkt met twee bestanden die sindsdien zijn verdwenen;
 - op grond van een en ander is de betrouwbaarheid van de door Diginotar uitgegeven gekwalificeerde certificaten niet meer te garanderen.
- 2.8. In verband met het voorgaande en na Diginotar in de gelegenheid te hebben gesteld haar zienswijze kenbaar te maken, heeft OPTA — bij besluit van 13 september 2011 — de registratie van Diginotar als certificatieinstantie beëindigd per 14 september 2011 om 12.00 uur, op grond van artikel 2.2, lid 4 sub b Tw (hierna 'het Besluit').
- 2.9. Bij brief van 13 september 2011 heeft OPTA — onder toezending van het Besluit — Diginotar op de hoogte gesteld van voormelde beslissing. Die brief vermeldt verder — voor zover hier van belang — het volgende:

"Plichten na beëindiging registratie

Na beëindiging van de registratie is het Diginotar niet langer toegestaan om gekwalificeerde certificaten aan te bieden. Diginotar dient per omgaande, doch uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het bijgevoegde besluit aan de volgende verplichtingen uit artikel 2 van het Besluit elektronische handtekening (hierna: het Besluit) te voldoen:

1. (...)
2. (...)
3. Op grond van artikel 2, eerste lid, sub p, van het Besluit moeten de reeds uitgegeven gekwalificeerde certificaten worden ingetrokken. Diginotar dient alle certificaathouders hiervan in kennis te stellen. Diginotar dient nog steeds maatregelen te treffen om aan artikel 2, eerste lid, sub i, j en q van het Besluit te voldoen;"

- 2.10. Bij e-mailbericht van 14 september 2011 heeft Diginotar haar afnemers van gekwalificeerde certificaten bericht dat de door haar afgegeven gekwalificeerde certificaten worden ingetrokken en dat zij (de afnemers) tot 27 september 2011 gebruik kunnen blijven maken van die certificaten.
- 2.11. Diginotar is op 20 september 2011 in staat van faillissement verklaard.
- 2.12. Met het oog op de verkrijging van nieuwe gekwalificeerde certificaten ten behoeve van het rechtsverkeer met het Kadaster hebben eisers — dan wel hun leden c.q. degenen die zij vertegenwoordigen — onlangs overeenkomsten gesloten met het bedrijf Getronics, althans zullen zij daartoe binnenkort overgaan.

3. Het geschil

- 3.1. Eisers vorderen OPTA — op verbeurte van een dwangsom — te gebieden dat het Diginotar toestaat de gekwalificeerde certificaten niet in te trekken voor zover deze zijn uitgegeven aan notarissen en gerechtsdeurwaarders, tot het moment waarop eisers beschikken over nieuwe gekwalificeerde certificaten, althans tot 1 november 2011, dan wel tot een in goede justitie te bepalen datum, met veroordeling van OPTA in de proceskosten te vermeerderen met de wettelijke rente en de nakosten.
- 3.2. Naast de hiervoor vermelde feiten voeren eisers daartoe — samengevat — het volgende aan. OPTA handelt onrechtmatig jegens eisers door te bepalen dat de door Diginotar aan hen verstrekte gekwalificeerde certificaten binnen veertien dagen na het Besluit — ofwel uiterlijk 27 september 2011 — moeten zijn ingetrokken en daaraan ook vast te houden. Die termijn is namelijk veel te kort. Onmiddellijk nadat de beveiligingsproblematiek ten aanzien van Diginotar bekend werd, zijn eisers op zoek gegaan naar een nieuwe certificatieinstantie. Die hebben zij inmiddels gevonden, te weten Getronics. Mede gelet op de omvang van de operatie is het echter onmogelijk dat Getronics op 27 september 2011 alle notarissen en deurwaarders heeft voorzien van een nieuw gekwalificeerd certificaat (in de vorm van een hard token). Dat zal pas op 1 november 2011 het geval kunnen zijn. De vaststelling en

handhaving van een termijn van twee weken heeft zeer verstrekkende — nadelige — gevolgen voor de notarissen en gerechtsdeurwaarders en niet alleen voor hen, maar ook voor het Kadaster en de burger. Het rechtsverkeer tussen enerzijds de notarissen en de gerechtsdeurwaarders en anderzijds het Kadaster vindt immers geheel digitaal plaats, waarvoor een gekwalificeerd certificaat vereist is. Intrekking van de certificaten vanaf 27 september 2011 betekent dat dat rechtsverkeer schriftelijk en per post zal moeten plaatsvinden, waarop de direct betrokkenen organisatorisch niet zijn ingesteld. Daardoor zullen enorme vertragingen optreden bij de inschrijving van notariële akten en beslagen, terwijl de kosten ervan aanzienlijk zullen stijgen. OPTA heeft nagelaten rekening te houden met de belangen van eisers. Daarmee handelde het hoogst onzorgvuldig jegens hen, alsmede in strijd met de artikelen 3:2 en 3:4 Algemene wet bestuursrecht. Daar komt bij dat het voortgezet gebruik van de door Diginotar uitgegeven gekwalificeerde certificaten tot 1 november 2011 verantwoord is, aangezien het risico op fraude valt te verwaarlozen.

3.3. OPTA heeft de vordering van eisers gemotiveerd bestreden. Voor zover nodig zal zijn verweer hierna worden besproken.

4. De beoordeling van het geschil

- 4.1. OPTA heeft uitdrukkelijk niet het — zelfstandige — verweer gevoerd dat eisers, dan wel één of meer van hen, geen belang hebben bij de door hen ingestelde vordering. Mede gelet hierop gaat de voorzieningenrechter uit van de aanwezigheid van een dergelijk belang.
- 4.2. De onderhavige procedure ziet in feite enkel op de door OPTA bepaalde termijn van twee weken na het Besluit waarin nog gebruik kan worden gemaakt van de door Diginotar uitgegeven gekwalificeerde certificaten. De beslissing van OPTA om de registratie van Diginotar als certificatie-dienstverlener per 14 september 2011 te beëindigen en de redengeving die OPTA daaraan ten grondslag heeft gelegd hebben eisers op zichzelf niet (voldoende gemotiveerd) bestreden. Mede gelet hierop gaat de voorzieningenrechter er dan ook van uit dat het Besluit — waarin de door eiser aangevallen twee-weken-termijn niet is opgenomen — op goede gronden is genomen. Uitgaande van — de juistheid van — hetgeen OPTA heeft geconstateerd aan de hand van het onderzoek van Fox-IT B.V., valt overigens niet in te zien dat OPTA anders had kunnen beslissen dan het deed op 13 september 2011, gelet op het dwingende karakter van het bepaalde in artikel 2.2 lid 4 aanhef en onder b Tw.
- 4.3. Evident is dat het Diginotar — na de beëindiging van haar registratie als certificatie-dienstverlener — niet alleen was verboden om nog gekwalificeerde certificaten aan te bieden, maar ook dat de reeds door haar aan derden uitgegeven gekwalificeerde certificaten niet meer mogen worden gebruikt en dus moeten worden ingetrokken (zie ook artikel 2, lid 1, sub p onder 2^o van het Besluit elektronische handtekeningen). Ook dat is niet (voldoende gemotiveerd) bestreden door eisers. Zoals hiervoor al aangegeven gaat het eisers er in dit geding slechts om dat hun een ruimere termijn wordt gegund waarbinnen zij voor wat betreft hun contacten met het Kadaster gebruik kunnen blijven maken van de door Diginotar aan hen uitgegeven gekwalificeerde certificaten, meer concreet tot 1 november 2011 in plaats van 27 september 2011.
- 4.4. Een wettelijke grondslag voor het verlenen van een termijn waarbinnen uitgegeven gekwalificeerde certificaten moeten worden ingetrokken in een geval als het onderhavige bestaat niet. Integendeel, het bepaalde in artikel 2.2 lid 4 Tw komt er op neer dat in een situatie zoals bedoeld onder b van dat artikel, de registratie onmiddellijk moet worden beëindigd, zodat de betreffende certificatie-dienstverlener geen certificaten meer kan aanbieden en uitgeven. Uit hetgeen hiervoor onder 4.3 is overwogen, volgt dat door die certificatie-dienstverlener reeds verstrekte certificaten ook onmiddellijk, althans zo snel mogelijk moeten worden ingetrokken. In de onderhavige situatie klemt dat te meer omdat de betrouwbaarheid van die certificaten niet meer voor de volle 100% kan worden gegarandeerd. Dat zulks — na de 'hackeractiviteiten' — nog het geval is, is in ieder geval gesteld noch gebleken.
- 4.5. Het voorgaande betekent dat OPTA onverplicht een termijn van twee weken heeft bepaald waarbinnen de door Diginotar uitgegeven gekwalificeerde certificaten dienen te zijn ingetrokken. Op zichzelf valt dat te begrijpen en te billijken, omdat Diginotar tijd moest worden geboden om al haar afnemers van gekwalificeerde certificaten op de hoogte te stellen van de intrekking. Gelet op een en ander, alsmede op het achterliggende beveiligingsprobleem aangaande de certificaten van Diginotar, valt — zonder meer — niet in te zien dat OPTA gehouden was/is een langere termijn toe te staan. Aan de onverplicht gegunde termijn van twee weken kunnen eisers in ieder geval geen rechten ontlenen om aan hen nog meer tijd te gunnen om gebruik te kunnen maken van de certificaten.
- 4.6. Voor zover eisers zich hebben beroepen op het bepaalde in artikel 2.2 lid 4 aanhef en onder c Tw, gaat de voorzieningenrechter daaraan voorbij. Blijkens de parlementaire geschiedenis kan slechts sprake zijn van het stellen van een termijn in geval van mogelijke — tijdelijke of incidentele — niet-naleving van bepaalde vereisten die de betrouwbaarheid van een gekwalificeerd certificaat niet direct in twijfel trekken teneinde de betreffende dienstverlener in de gelegenheid te stellen alsnog aan de eisen te voldoen (*Kamerstukken II, 2000/01, 27 743, nr. 3, p. 21*). Die situatie is hier niet aan de orde. De overtreding waaraan Diginotar zich schuldig heeft gemaakt brengt immers mee dat de door haar uitgegeven gekwalificeerde certificaten niet meer als volledig betrouwbaar kunnen worden aangemerkt. Bovendien valt niet in te zien dat Diginotar alsnog aan de eisen zou kunnen voldoen. Haar systeem is immers blijvend gecorrumpeerd. In het Besluit heeft OPTA — onder 65 en 66 — ook gemotiveerd aangegeven waarom geen termijn in de zin van voormelde bepaling is gegund.
- 4.7. Voor het geval OPTA in het Besluit — ondanks de vaststelling daarin (onder 62) dat door de beëindiging van de registratie van Diginotar circa 4.200 gebruikers geen gebruik meer kunnen maken van gekwalificeerde certificaten — geen rekening heeft gehouden met de belangen van eisers, moet worden aangenomen dat indien OPTA dat wel had gedaan de beslissing niet anders zou zijn uitgevallen, ook niet voor wat betreft de termijn van intrekking van de certificaten. Het belang van OPTA bij veilige en betrouwbare gekwalificeerde certificaten moet namelijk als zwaarwegender worden aangemerkt dan het belang van eisers, dat kort gezegd neerkomt op het voorkomen van een verhoging van de kosten verbonden aan de inschrijving van notariële akten en beslagen in het Kadaster. Dat klemt te meer nu de kostenstijging — die per akte/beslag beschouwd als redelijk overzienbaar moet worden aangemerkt — slechts tijdelijk is (tot omstreeks 1 november 2011) en verhaalbaar is op de opdrachtgever. Aan het voorgaande doet niet af dat — zoals eisers stellen — het risico op fraude aan de hand van een vervalst gekwalificeerd certificaat uiterst minimaal is, wat daar verder ook van zij. Over de veiligheid en betrouwbaarheid van een gekwalificeerd certificaat mag immers geen enkele twijfel bestaan, hetgeen niet meer opgaat voor de door certificaten van Diginotar na het 'hacken' van haar systeem.
- 4.8. De slotsom is dat de vordering van eisers zal worden afgewezen. Daarbij merkt de voorzieningenrechter nog op dat hij inziet dat het niet meer digitaal kunnen inschrijven van notariële akten en beslagen de nodige ongemakken meebrengt voor de notarissen en de gerechtsdeurwaarders. Dat is echter onvoldoende om tot een ander oordeel te kunnen leiden.
- 4.9. Als de in het ongelijk gestelde partij zullen eisers — zoals verzocht uitvoerbaar bij voorraad — worden veroordeeld in de proceskosten te vermeerderen met de wettelijke rente, alsmede (deels voorwaardelijk) in de nakosten.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter:

- wijst het gevorderde af;
- veroordeelt eisers in de proceskosten [...], te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf veertien dagen na het uitspreken van dit vonnis;
- veroordeelt eisers tevens in de nakosten, [...], te vermeerderen met [...] aan salaris en met de deurwaarderskosten gemaakt voor de betekening van dit vonnis indien tot betekening wordt overgegaan;
- verklaart de kostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad.

Noot

Auteur: N.A.N.M. van Eijk

De 'Diginotar-affaire' brengt veel interessante onderwerpen naar boven. Zo besteedt in dit nummer mr. M.B. Voulon aandacht aan het toezicht op certification service providers (CSP's) (*Computerrecht* 2012/6). In deze noot gaat het om een voorlopige voorziening die werd gevraagd naar aanleiding van het besluit van OPTA om de registratie van Diginotar als certificatie-dienstverlener in te trekken. OPTA is op grond van de Telecommunicatiewet belast met het toezicht op 'elektronische handtekeningen' en kan als sanctie onder meer de registratie intrekken van partijen die op grond van de wet bevoegd zijn om certificaten te verstrekken.

In het intrekingsbesluit (besluit d.d. 13 september 2011, kenmerk OPTA/ACNB/2011/202084_OV) stelt OPTA dat sprake is

"van een ernstige inbraak in en compromittering van de systemen die door Diginotar werden gebruikt voor de aanmaak van gekwalificeerde certificaten. Door deze inbraak is de betrouwbaarheid van de door Diginotar uitgegeven gekwalificeerde certificaten in twijfel te trekken. Omdat de betrouwbaarheid van de door Diginotar uitgegeven gekwalificeerde certificaten niet meer te garanderen is, is het stellen van een termijn waarbinnen Diginotar kan aantonen aan de gestelde eisen te voldoen zinloos. Het college besluit dan ook de registratie als certificatie-dienstverlener te beëindigen. Dit heeft feitelijk tot gevolg dat het Diginotar verboden is nog langer gekwalificeerde certificaten aan het publiek aan te bieden zolang zij niet opnieuw geregistreerd is"

Tegelijkertijd stuurde OPTA aan Diginotar een brief waarin Diginotar werd verplicht om per ommegaande, doch uiterlijk binnen twee weken eerder afgegeven certificaten in te trekken. De vraag waarom dit geen onderdeel was van het intrekingsbesluit zelf laat ik hier in het midden. Het is nog belangrijk om op te merken dat eerder onderzoek van een gespecialiseerd bedrijf — Fox-IT — had aangetoond dat inderdaad de betrouwbaarheid van door Diginotar uitgegeven certificaten niet meer was te garanderen. En Minister Donner van Binnenlandse Zaken zag zich genoodzaakt om midden in de nacht de natie toe te spreken (zie artikel Voulon).

Een en ander weerhoudt een aantal partijen, waaronder de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (hierna: het notariaat c.s.) er niet van om naar de Rechtbank 's-Gravenhage te stappen in een poging om een langere overgangstermijn te bedingen (tot ten minste 1 november). De rechter maakt korte metten met het verzoek:

"Over de veiligheid en betrouwbaarheid van een gekwalificeerd certificaat mag immers geen enkele twijfel bestaan, hetgeen niet meer opgaat voor de door certificaten van Diginotar na het 'hacken' van haar systeem".

De bewering van de eisers dat het risico op fraude aan de hand van een vervalst gekwalificeerd certificaat uiterst minimaal is doet daar niet aan af. Subtiel voegt de rechter hieraan nog toe 'wat daar verder ook van zij'. Het is duidelijk dat de rechter niet veel op heeft met de bezwaren van het notariaat c.s. En terecht, het hele systeem van elektronische handtekeningen — waarvan de in het geding zijnde certificaten deel uitmaken — is juist opgezet om integriteit en betrouwbaarheid te garanderen. De memorie van toelichting bij het toenmalige wetsvoorstel, zegt het al op de eerste pagina:

"Door het bieden van rechtszekerheid over de juridische status van de elektronische handtekening wordt het vertrouwen in dit middel gestimuleerd"

(*Kamerstukken II* 2000/01, 27 743, nr. 3). De nadere (uitvoerings)regels bij de wet versterken slechts dit beeld (Besluit elektronische handtekeningen, *Stb.* 2003, 200 en de Regeling elektronische handtekeningen, *Stcr.* 2003, 88).

Het onderliggende oordeel van OPTA en de actie van het notariaat c.s. doen vragen rijzen over de genomen maatregel, meer in het bijzonder de overgangstermijn van twee weken. In het oordeel van OPTA is geen motivering voor de overgangstermijn te vinden. Eerder valt uit het besluit de ernst van de zaak te lezen ('ernstige inbraak in en compromittering van de systemen'). Hoe valt dit te rijmen met het pas binnen veertien dagen moeten intrekken van de onveilige en onbetrouwbare certificaten? Zeker nu uit de uitspraak van de rechter lijkt te moeten worden opgemaakt dat er maar beperkte kosten in het geding zijn

("Dat klemt te meer nu de kostenstijging — die per akte/beslag beschouwd als redelijk overzienbaar moet worden aangemerkt (...) en verhaalbaar is op de opdrachtgever").

Heeft OPTA onvoldoende de geconstateerde ernst doorvertaald naar de op te leggen maatregelen of heeft men de kool en de geit willen sparen? Maar nog meer kan men zich de vraag stellen of het wel op de weg van het notariaat c.s. lag om haar eigen reputatie zo ter discussie te willen stellen. De notaris, die het voorbeeld wil zijn van rechtszekerheid en integriteit, maar tegelijkertijd er geen probleem mee heeft om toch te willen blijven werken met mogelijk gecompromitteerde certificaten.